

Møte nr. 3/2019

21. mai kl. 10:00-16:00

10:00-11:00		
Presentasjon og omvisning Fagskolen Kristiania v/ Rektor Annelise Kiøgnig		
11:00-11:30		
Lunsj		
Faste saker		
11:30 - 11:40		
Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	<i>Vedtak</i>
Sak B	Godkjenning av dagsorden	<i>Vedtak</i>
Sak C	Referat fra møte 05.03.2019	<i>Vedtak</i>
Saksdokumenter: 1. Protokoll fra forrige møte		
Forslag til vedtak: <i>Nasjonalt fagskoleråd godkjenner referatet fra møtet 05.03.2019.</i>		
Ordinære saker		
11:40 – 12:05 (25 minutt)		
D-32/19	Søkertall til høyere yrkesfaglig utdanning 2019	<i>Diskusjon</i>
Lederne ved de faglige rådene presenterer status for de ulike fagretningene (Presentasjon med påfølgende spørsmål og diskusjon) Saksdokumenter: 1. Saksframlegg om søkertall 2019 2. Antall søkere per skole og fylke (se separat vedlegg)		

	3. Antall søkere per tilbud og fagretning (se separat vedlegg)	
12:05 – 12:50 (45 minutt)		
O-33/19	Nasjonale fagråd	<i>Orientering</i>
	Saksdokumenter: 1. Orientering Nasjonale fagråd – veien videre	
12:50 – 13:00 (10 minutt) Pause		
13.00 – 13.45 (45 minutt)		
D-34/19	Ny fagskoleforskrift	<i>Diskusjon</i>
	Saksdokumenter: 1. Forslag hørings svar ny fagskoleforskrift	
13.45-14.05 (20 minutt)		
O-35/19	Utviklingsmidler for høyere yrkesfaglig utdanning 2019	<i>Orientering</i>
	Saksdokumenter: 1. Notat om resultater fra 2019 utlysningen	
14:05 – 14. 15 (10 minutt) Pause		
14:15 – 14:45 (30 minutt)		
V-36/19	30 studiepoengs grense	<i>Vedtak</i>

	<p>Saksdokumenter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spørsmål om omfang på utdanninger i fagskolene (fra KD) 2. Svarforslag <p><i>Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd slutter seg til forslaget utarbeidet av arbeidsutvalget, med eventuelle innspill til endringer fra deltagerne i rådsmøte.</i></p>	
14.45 - 14:55 (10 minutt)		
D-37/19	Studietur til Trondheim	<i>Diskusjon</i>
	<p>Saksdokumenter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Notat om studietur 	
14:55 – 15:00 (5 minutt)		
O-38/19	NOKUTs klagenemnd for fagskoleutdanning	<i>Orientering</i>
	<p>Saksdokumenter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oppnevningbrev fra Kunnskapsdepartementet 	
15:00 – 15:05 (5 minutt)		
D-39/19	Fagskolekonferansen 8. november	<i>Diskusjon</i>
	<p>Saksdokumenter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Notat om fagskolekonferansen 	
15:05 - 15:25 (20 minutt)		
D-40/19	Diku strategi	<i>Diskusjon</i>
	<p>Saksdokumenter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Notat om Diku strategiarbeid 	
15:25 - 15:35 (10 minutt) Pause		

15:35 - 15:55 (20 minutt)		
D-41/19	Kunnskapsgrunnlaget i fagskolesektoren	<i>Diskusjon</i>
	Saksdokumenter: 1. Notat om kunnskapsgrunnlag i fagskolesektoren	
15:55 – 16:00 (5 minutt)		
42/19	Eventuelt Saksdokument: 1. Invitasjon til å komme med innspill til stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning	

Referat Nasjonalt fagskoleråd 05. mars 2019

Til stede:

Ingeborg Marie Østby Laukvik (NHO), Sture Norman Flaaten (RFF), Jørgen Leegaard (NHO), Rieneke Karina J.B. Schilperoort (NFFL), Adeline Landro (RFF), Bente Sjøgaard, Sture Berg Helgesen (KD), Pernille Ziegler (KD), Christoffer Blålid (ONF), Thea Tuset (ONF), Kari Hoff Okstad (vara, Spekter), Randi Storli (Kompetanse Norge), Jorunn Leegaard (KS), Nils Thorbjørn Myhren (KS), Knut Erik Beyer-Arnesen (FFF), Anne Tingelstad Wøien (Virke), Tormod Korpås (Utdanningsforbundet)

Arvid Ellingsen (LO) og Benedikte Sterner (vara, LO) kom etter lunsj.

Forfall:

Trude Tinnlund (LO), Trond Bergene (Spekter), Kari Mette Winge (FFF),

Fra sekretariatet:

Margareth Haukås (Diku), Carl Endre Espeland (Diku)

Innleder: Sture Berg Helgesen (Kunnskapsdepartementet)

Møteleder: Ingeborg Marie Østby Laukvik

Referent: Margareth Haukås

Dagsorden

Sak A -Innkalling ble godkjent

Sak B - Dagsorden ble godkjent

Sak C - Referat fra møtet 29. januar ble godkjent

O-14/19 Viktige fagskolesaker for Kunnskapsdepartementet i 2019

Sture Berg Helgesen informerte om følgende:

- ny fagskoleforskrift, som blir sendt på høring i uke 11.
- kompetansereformen og spesialproblemstillinger som utdanningsomfang og akkreditering.
- nytt kunnskapsgrunnlag – en arbeidsgiverundersøkelse og læringsmiljøundersøkelse i fagskolen. Rådet bes spre denne informasjonen til sektoren.
- opprettelse av en arbeidsgruppe i KD som vil se på beskrivelsen av hva en fagskoleutdanning er
- nasjonale retningslinjer for driftstilskudd til fagskolene

På lengre sikt vil KD se på norsk kvalifikasjonsrammeverk.

KD inviterer rådet til møte for en gjennomgang av forslag til ny fagskoleforskrift. Medlemmer som ønsker å bidra bes melde sin interesse til sekretariatet så snart som mulig.

D-15/19 Finansieringen av fagskolesektoren

Adeline Berntsen Landro informerte om ny finansieringsmodell for fagskolesektoren.

Avslutningsvis ble det pekt på noen problemstillinger knyttet til ordningen.

Presentasjonen ligger vedlagt.

V-16/19 Kommunikasjonsstrategi 2019-21

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd vedtar kommunikasjonsstrategi 2019-21 med en presisering av å inkludere både rådgiver og karriereveileder i teksten. Strategien publiseres på Nasjonalt fagskoleråds hjemmeside.

D-17/19 Kjønnforskjeller i fagskoleutdanningene

Rådet diskuterte kjønnforskjeller i fagskoleutdanningene. Rådet fortsetter å holde fokus på temaet og tar opp igjen saken ved behov.

D-18/19 Fagskolenes rolle i Kompetansereformen

Ingeborg Laukvik innledet kort om kartlagte utfordringer. KD informerte om at et hovedgrep vil være å se på tilbudssiden på alle nivå. Det jobbes også med en utredning av en digital plattform for å koble tilbud og etterspørsel.

Det ble pekt på at smale utdanningstilbud er en utfordring, og at fylkeskommunene må samarbeide og finne fleksibilitet. I tillegg til et ønske om like finansieringsvilkår for UH sektor og fagskolesektoren.

Når yrkesfaglærere ønsker fordypning i faget, bør fagskolene komme på banen og utvikle etter- og videreutdanningstilbud.

Rådet samler innspillene og sender dem til KD. I tillegg oppfordres rådet til å sende innspill til KBUs om hva som bør være med i neste rapport. Innspill sendes til Bente Sjøvik innen utgangen av uke 11.

O-19/19 Bransjeprogram i helse og omsorg

Jorunn Leegaard informerte om status for bransjeprogrammet i helse og omsorg. Helse og omsorg fokuserer på digital kompetanse og det er et mål å styrke implementeringen av fagbrev på jobb.

Pilotene skal være klar til høsten og fagskolene har en rolle også i dette bransjeprogrammet.

Rådet tar saken til orientering og presentasjonen ligger vedlagt.

O-20/19 Enkelte fagskoleutdanninger til nivå 6 - arbeidsgruppe

Jørgen Leegaard informerte om at arbeidsgruppen samler konkrete eksempler på utdanninger og

målet er å beskrive rammer, vilkår og betingelser for å kunne søke utdanningen til nivå 6. Rådet tar saken til orientering.

V-21/19 Høring: Oppfølging av rapport om studentboliger 2019

Vedtaket: Nasjonalt fagskoleråd avgir hørings svar og det nedsettes en arbeidsgruppe bestående av 3 personer til å utarbeide et svar. Uke 11 er frist for å melde inn representanter.

O-22/19 Vitnemålsmater

Saksdokumentene manglet i sakspapirerene.

Det er utarbeidet forslag til tre ulike maler, kortere utdanninger på 30 studiepoeng, fagskolegrad og høyere fagskolegrad. Disse er til vurdering hos NOKUT.

D-23/19 Nasjonale fagråd – videre prosess

Rådet besluttet å gjøre saksdokumentene om til en vedtakssak, en diskusjonssak og en orienteringssak.

V-23/19-1 Nasjonale fagråd - videre prosess

Vedtaket: Nasjonalt fagskoleråd forfatter et brev til Kunnskapsdepartementet og ber om et møte med politisk ledelse.

D-23/19-2 Fremleggsnotat fra NUTF vedr. ønsket om endret regelverk for utviklingsmidler

Rådet diskuterte saken og avventer videre prosess med Kunnskapsdepartementet angående faglige råd.

O-23/19-3 Etablering av nytt faglig råd for økonomiske og administrative fag

Rådet tar saken til orientering.

O-24/19 Fagskoleseminar 8. mars

Rådet tar saken til orientering.

D-25/19 Tilstandsrapport for fagskoler

Diku tar innspill fra Nasjonalt fagskoleråd til tilstandsrapporten med i det videre arbeidet.

D-26/19 Fagskolekonferansen 8.november

Saken tas opp på neste møte.

O-27/19 Møte med lederne for nasjonale fagråd

Leder og nestleder i Nasjonalt fagskoleråd møter lederne for nasjonale fagråd for å diskutere løsninger, arbeidsform og arbeidsdeling mellom rådet og utvalgene. Rådet tar saken til orientering.

O-28/19 Vitnemålsportal

Saksdokumentene manglet i sakspapirerene.

Vitnemålsportalen skal gjøre det mulig å blant annet gjøre vitnemål elektronisk tilgjengelig for f.eks. en arbeidsgiver. Portalen vil være kostnadsbesparende og kunne forhindre forfalskning. Det er noen utfordringer knyttet til systemer i de ulike fagskolene som må løses. Rådet tar saken til orientering.

D-29/19   Studietur til Trøndelag 5. og 6 september

En dag vanlig møte og en dag med studietur.

V-31/19   Høring om forskrift om studier, opptak og eksamen ved MedLearn

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd avgir ikke høringssvar til lokale forskrifter.

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsutvalget

Dato: 14.05.2019

Sak: [D-32/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Fristen for å søke på årets opptak til høyere yrkesfaglig utdanning gikk ut 15.04.19. Vedlagt følger:

- *PDF-fil med antall søkere pr. skole og fylke*
- *PDF-fil med antall søkere pr. tilbud og fagretning*

Tabellen nedenfor viser økningen i søkere fra 2018 til 2019 fordelt på de ulike fagretningene.

Fagretning	2018	2019	Differanse
Ledelse	171	257	86
Reiseliv	29	91	62
Kunst og film	14	0	-14
Helse og omsorg	1332	1658	326
Oppvekst	92	120	28
Skog-, jord- og hagebruk	50	119	69
Bygg og anlegg	1664	1722	58
Datateknikk	134	130	-4
Elektro	1382	1520	138
Informasjonsmodellering	231	219	-12
Kjemi	212	208	-4
Maritime fag	695	739	44
Petroleumsteknologi	135	184	49
Teknikk og ind.prod.	678	742	64
Totalt:	6819	7709	890

Som oversikten viser er det en økning på 13%. Bortsett fra noen få fagretninger merket med rødt, og som har reduksjon i søkningen, er det positive søkertall. Spesiell stor søkning er det til Helse og omsorg med en økning på 326 søkere, og Elektro med en økning på 138 søkere.

Lederne av de nasjonale fagrådene er invitert til møtet for å kommentere utviklingen innen de fagretningene som sorterer under deres ansvar.

Saken legges fram for Nasjonalt fagskoleråd til orientering.

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 14.04.2019

Sak: [O-33/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Siden 2017 har Nasjonalt fagskoleråd og sektoren jobbet systematisk for å innfri oppdraget vi fikk fra Kunnskapsdepartementet om å styrke koordineringen av de faglige utvalgene for fagskoleutdanningene. Høsten 2018 gjennomførte rådet en større prosess for å utarbeide mandat for nasjonale fagråd og samle eksisterende utvalg og sekretariatsfunksjonen for disse. Det ble gjennomført en bred høring og sterk involvering fra hele fagskolesektoren.

I sist møte diskuterte Nasjonalt fagskoleråd den videre prosessen etter at Kunnskapsdepartementet sendte rådet svar på sitt utkast til mandat for nasjonale fagråd og finansieringen av sekretariatsfunksjonen. Departementet understreket overfor rådet at det ikke skal etableres en fast struktur for de nasjonale fagrådene og at tilskuddet til nasjonalt fagskoleråd ikke skal kunne dekke sekretariat for fagrådene. Utover dette hadde ikke Kunnskapsdepartementet noen kommentarer.

Rådets vedtak var at AU ble bedt om å kontakte politisk ledelse i departementet for å diskutere saken. AU sendte en formell henvendelse om dette 15.03.2019 og avventer fortsatt svar på denne.

Rådets klare oppfatning er at en samlokalisering av sekretariatsfunksjonene med Nasjonalt fagskoleråd vil gi best ressursutnyttelse og være den mest hensiktsmessige organiseringen for å sikre god koordinering og støtte opp under rådets arbeid. Det vil videreutvikle fagskolesektoren og bidra til målene om å gjøre fagskolene til en større og viktigere del av det norske utdanningssystemet og at en større del av studentene skal ta fagskoleutdanning.

I tillegg mener rådet at det er stort behov for at de nasjonale utvalgene oppdaterer felles nasjonale fagplaner og standarder, og utvikler planer på nye områder. Det vil bidra til å sikre og utvikle kvaliteten på utdanningene, og er således et ledd i regjeringens mål for 2019. Det trengs midler til dette arbeidet.

Forøvrig legger AU legger til grunn at departementet tar forslaget om øvrig organisering til orientering, og således vil innspillene til Nasjonalt fagskoleråd være naturlige retningslinjer å organisere fagrådene etter i den kommende tiden. Det synes også naturlig ettersom forslaget til organisering kom som resultat av dialog med hele sektoren, herunder fagrådene selv.

AU og sekretariatet har hatt møte med lederne av de nasjonale fagrådene siden sist møte i Nasjonalt fagskoleråd der vi diskuterte organisering i tiden framover. AU har også laget nye rutiner slik at ledene av fagrådene får tilsendt sakspapirer og referat fra alle møtene i Nasjonalt fagskoleråd. I tillegg vil AU/SEK ta kontakt med lederne i forkant av saker som er relevante for begge parter, og inviterer lederne til ett årlig møte i Nasjonalt fagskoleråd i året.

D-34/19 Ny fagskoleforskrift

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsgruppe bestående av Ingeborg Laukvik, Knut Erik Beyer-Arnesen, Rieneke Schilperoort, Alf G. Furland, Arvid Ellingsen, Chris Gøran Holstad og Kari Olstad

Dato: 14.05.2019

Sak: [D-34/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet sendte 11. mars 2019 ut høring med forslag til ny forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning og endringer i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning. Fristen for å avgi svar på høringen er 7.6.2019. På sist møte nedsatte Nasjonalt fagskoleråd en arbeidsgruppe for å jobbe med saken. På bakgrunn av diskusjonene har arbeidsgruppen utarbeidet et forslag til hørings svar fra Nasjonalt fagskoleråd, som rådet bes diskutere i neste møte.

Arbeidsgruppens forslag vil bli sendt ut etter innspillseminaret hos KD, onsdag 15.05.2019.

D-35/19 Utviklingsmidler for høyere yrkesfaglig utdanning

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Sofie Axelsen Osland

Dato: xx.xx.2019

Sak: [D-35/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Innstillingen til fordeling av utviklingsmidler til høyere yrkesfaglig utdanning 2019 er godkjent, men ikke offentliggjort. Saksfremlegget sendes så snart Kunnskapsdepartementet har sendt ut pressemelding og offentliggjort innstillingen.

V-36/19 30 studiepoengs grense – Saksdokument 1

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Kunnskapsdepartementet

Dato: 07.03.2019

Sak: [V-36/19 - 2019](#)

DET KONGELIGE KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Nasjonalt fagskoleråd

Deres ref

Vår ref

18/2168-51

Dato

7. mars 2019

Spørsmål om omfang på utdanninger i fagskolene

Kunnskapsdepartementet (KD) ser på fagskolene som en viktig leverandør av oppdaterte og arbeidslivsrelevante utdanninger. Den tette koblingen mellom skolene og arbeidslivet er viktig. KD er derfor opptatt av å bidra til at fagskolene skal kunne gi relevante og fleksible tilbud. I denne henvendelsen ber vi om Fagskolerådets vurdering av å endre kravene til minstelengde på fagskoleutdanninger. Problemstillingen ble også lagt frem av KD i møte i Nasjonalt fagskoleråd 5. mars 2019.

Utvalget bak NOU 2014: 14 *Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg* stilte spørsmål ved om det er hensiktsmessig at fagskolene tilbyr utdanninger som er så korte som et halvt år. I den påfølgende høringen ga flere høringsinstanser uttrykk for at disse utdanningene er viktige fordi de svarer på behov i arbeidslivet. Regjeringen valgte derfor å opprettholde muligheten for å tilby fagskoleutdanninger av et halvt års varighet i fagskolemeldingen.

Spørsmålet om godkjenning av utdanninger kortere enn et halvt år ble reist ved utlysning av tilskudd til fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse. Midler til dette tilskuddet ble bevilget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018. Det kom inn søknad om å utvikle en fagskoleutdanning på 15 studiepoeng. Denne ble innvilget ved bruk av forsøksbestemmelsen i fagskoleloven § 40. Behovet for kortere utdanninger enn et halvt års varighet tas også opp i andre sammenhenger.

Regjeringen legger i sitt arbeid med kompetansereformen vekt på at utdanningstilbud må være fleksible og mulige å gjennomføre i kombinasjon med jobb. KD mottar også signaler fra

Postadresse

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse

Kirkeg. 18

www.kd.dep.no

Telefon*

22 24 90 90

Org.nr.

872 417 842

Avdeling

Avdeling for
videregående

opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler

Pål Thygesen
22 24 75 20

andre aktører i fagskolesektoren om at arbeidstakere ønsker studietilbud som er korte og som ikke medfører at arbeidstakeren må tas ut av jobb i en lengre periode.

Argumentet for å åpne for kortere fagskoleutdanninger, er muligheten for å kombinere jobb og utdanning. Folk som er i jobb har ofte behov for videreutdanningstilbud som er tilpasset deres arbeidshverdag og livssituasjon. Argumentet mot, kan være hensynet til å bygge sterke førstegangsutdanninger. Hvis tilbudet av fagskoleutdanninger får et stort innslag av korte utdanninger, kan det gå på bekostning av tilbudene for førstegangsstudenter.

En satsing på lengre utdanninger vil i større grad bygge opp fagmiljøer og institusjoner i tråd med intensjonene i NOUen og meldingen som ligger til grunn for den nye fagskoleloven. Det å åpne opp for kortere utdanninger, kan også føre til saksbehandlingspress på NOKUT, ettersom det er NOKUT som godkjenner alle utdanninger.

KD ønsker derfor innspill til vurderingen om det bør gis en generell åpning for kortere utdanninger enn dagens regelverk ved å endre lovens § 4 andre ledd.

Det er mulig å tenke seg flere forskjellige løsninger på utfordringen.

Bruke eksisterende regelverk bedre

Det er allerede mulig å ta opp studenter til deler av utdanningsløp som er av 30 studiepoengs varighet eller mer. Denne muligheten kan kommuniseres tydeligere til sektoren. Skolene vil kunne tilby eksisterende utdanninger som enkelttemner med avsluttende eksamen og karakterutskrift. Hvis denne løsningen velges, vil de korte tilbudene begrenses av hva det er marked for å tilby av lengre utdanninger.

Begrenset selvakkreditering

En annen mulighet er å kun la skoler med fagområdeakkreditering opprette utdanninger som er kortere enn 30 studiepoeng. Disse vil kunne opprettes uavhengig av hvilke andre utdanninger skolen tilbyr, så lenge det er innenfor det aktuelle fagområdet. Det vil gjøre at det kun er skoler med tilstrekkelig fagmiljø innen det aktuelle fagområdet som får opprette korte utdanninger. Tiltaket vil gi en gradvis åpning for korte utdanninger fordi det fremdeles er et begrenset antall fagområdeakkrediteringer som er gitt. For tilbud som faller utenfor, kan det søkes om unntak, jfr forsøkshjemmelen i § 40, for eksempel ved at de inngår i bransjeprogrammene.

Fjerne eller redusere minstelengde

Den mest ytterliggående løsningen, er å ta bort eller redusere minstelengden for en fagskoleutdanning. Dette vil antagelig sette fagskolene best i stand til å respondere på arbeidsmarkedets behov. NOKUT vil trolig få økt saksmengde, og risikoen for at tilbudene gis av svake fagmiljøer kan materialisere seg.

I tillegg til å gi oss deres syn på disse tre modellene, inviterer vi også Nasjonalt fagskoleråd til

å foreslå andre mulige løsninger.

Felles for alle endringer som kan vurderes, er at korte utdanninger ikke skal innplasseres på et lavere nivå i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk enn dagens fagskoleutdanninger. Det betyr at de faglige kravene for å få akkreditert en kortere utdanning ikke vil senkes, og utdanningene må derfor gå like mye i dybden på de læringsmålene utdanningen skal dekke.

Vi ber om at innspill sendes KD innen 24. mai 2019.

Med hilsen

Sture Berg Helgesen (e.f.)
avdelingsdirektør

Pål Thygesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

V-36/19 30 studiepoengs grense – Saksdokument 2

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsutvalget

Dato: 06.05.2019

Sak: [V-36/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) definerer i § 4 at fagskoleutdanningen skal ha et omfang som tilsvarer et halvt år til to års utdanning på fulltid. Dette innebærer en nedre grense på 30 studiepoeng.

Kunnskapsdepartementet er imidlertid opptatt av å bidra til at fagskolene skal kunne gi relevante og fleksible tilbud. I den forbindelse er Nasjonalt fagskoleråd bedt om å gi en vurdering av å endre kravene til minstelengde på fagskoleutdanninger.

I brev av 07.03.19 viser Kunnskapsdepartementet til at spørsmålet om godkjenning av utdanninger kortere enn et halvt år er tatt opp i ulike sammenhenger. Det vises spesielt til utlysning av tilskudd til fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse, der det ble innvilget unntak fra loven gjennom godkjenning av fagskoleutdanning på 15 studiepoeng. Her valgte man å bruke forsøksbestemmelsen i fagskolelovens § 40.

Kunnskapsdepartementet viser videre til at regjeringen i sitt arbeid med kompetansereformen legger vekt på at utdanningstilbud må være fleksible og mulige å gjennomføre i kombinasjon med jobb. Folk som er i jobb har behov for videreutdanningstilbud som er tilpasset deres arbeidshverdag og livssituasjon.

Utfordringen med å åpne for kortere utdanninger enn 30 studiepoeng mener KD kan være en undergraving av arbeidet med å bygge opp fagmiljøer og institusjoner i tråd med intensjonene i NOU`en og arbeidet som ligger til grunn for den nye fagskoleloven. KD nevner også et forventet økt saksbehandlingspress på NOKUT.

Kunnskapsdepartementet har skissert ulike løsninger på utfordringen som de ber Nasjonalt fagskoleråd komme med innspill på. De åpner også for muligheten til å komme med andre mulige løsninger. Forutsetningen for løsningene er at slike korte utdanninger ikke skal innplasseres på et lavere nivå i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk enn dagens fagskoleutdanninger. Det betyr at de faglige kravene for å få akkreditert en kortere utdanning ikke skal senkes, og utdanningene må derfor gå like mye i dybden på de læringsmålene utdanningen skal dekke.

Kunnskapsdepartementets forslag til mulige løsninger er:

- **Bruke eksisterende regelverk bedre**

KD viser til at det allerede er mulig å ta opp studenter til deler av utdanningsløp som er av 30 studiepoengs varighet eller mer. Skolene vil kunne tilby eksisterende utdanninger som enkeltemner med avsluttende eksamen og karakterutskrift.

- Fordeler

- Gir en mulighet for alle fagskolene som ønsker å tilby kortere utdanninger uten endringer i lovverket.
- Gir fleksibilitet for arbeids- og næringsliv.
- Etterspørselen vil justere tilbudene.

- Ulemper

- Vil kunne redusere interessen for de lengre utdanningene.
- Utfordringer knyttet til finansiering av tilbudene.
- Utfordringer knyttet til rapporteringen til DBH.

- **Begrenset selvakkreditering**

Skoler med fagområdeakkreditering kan gis mulighet til å opprette utdanninger som er kortere enn 30 studiepoeng. Disse vil kunne opprettes uavhengig av hvilke andre utdanninger skolen tilbyr så lenge det er innenfor det aktuelle fagområdet. Tilbud som faller utenfor kan det søkes unntak for, jfr. forsøkshjemmelen i fagskolelovens § 40, for eksempel ved at de inngår i bransjeprogrammene.

- Fordeler

- Vil som nevnt kunne opprettes uavhengig av hvilke andre utdanninger skolen tilbyr så lenge det er innenfor det aktuelle fagområdet.
- Skaper stor fleksibilitet for de skolene som har fagområdeakkreditering.

- Ulemper

- Reduserer mulighetene for andre skoler enn de med akkreditering å kunne opprette utdanninger som er kortere enn 30 studiepoeng.

- Reduserer mulighetene for tilbud om kortere utdanninger for arbeids- og næringsliv som ligger et stykke unna de akkrediterte skolene.

- **Fjerne eller redusere minstelengde**

En mulighet er å ta bort eller redusere minstelengden for en fagskoleutdanning. Dette vil sannsynligvis gjøre fagskolene best i stand til å svare på arbeidsmarkedets behov. KD viser imidlertid til at dette kan føre til at tilbudene gis av svake fagmiljøer, samt et økt press på NOKUT.

- Fordeler

- Vil gi alle skolene mulighet for å tilby kortere utdanninger.
- Etterspørselen vil regulere tilbudene.

- Ulemper

- Vil kunne føre til at tilbudene gis av svake fagmiljøer.
- Vil kanskje kunne føre til redusert status for noen av fagutdanningene.

Saken legges fram for Nasjonalt fagskoleråd til diskusjon som grunnlag for innspill til Kunnskaps -departementet, som har satt fristen for innspill til **24.mai 2019.**

D-37/19 30 Studietur til Trondheim

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsutvalget

Dato: 13.05.2019

Sak: [D-37/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Nasjonalt fagskoleråd kombinerer rådsmøte i september med studietur til Trøndelag. Datoene som er satt opp er 5. og 6. september. På dag 1 legges det opp til rådsmøte, og på dag 2 planlegges det omvisninger og presentasjoner fra Trøndelag.

Dag 1:

Styret for fagskolene i Trøndelag ønsker å legge sitt møte samtidig med rådets besøk, 5. september.

Trøndelag v/Ståle Erzgaard ønsker tilbakemelding på om det er naturlig å legge inn en felles økt eller to for styret og rådet dag 1. Styret har også et ønske om å kombinere møtet med et seminar og foreslår felles program for rådet og styret til seminar delen. Programmet for seminaret er ikke ferdigstilt og de ønsker at det eventuelt utvikles i samarbeid med rådet.

Dag 2:

Dag to foreslår Trøndelag v / Ståle Ertzgaard besøk hos Levanger og Stjørdal fagskole.

Med bakgrunn i ønskene fra Trøndelag bes Nasjonalt fagskoleråd diskutere om det er aktuelt med:

1. felles økt for Nasjonalt fagskoleråd og styret for fagskolene i Trøndelag
2. tema for felles økt
3. en kombinasjon av møte og seminar
4. tema for seminar

D-38/19 NOKUTs klagenemnd for fagskoleutdanningen perioden 2019-2023

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Kunnskapsdepartementet

Dato: 27.03.2019

Sak: [D-38/19 - 2019](#)

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

18/5663-20

Dato

27. mars 2019

Oppnevning til NOKUTs klagenemnd for fagskoleutdanning for perioden 2019-2023

NOKUTs klagenemnd for fagskoleutdanning skal avgjøre klager over vedtak fattet av NOKUT etter lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven), jf. studiekvalitetsforskriften § 7-1.

Departementet oppnevner med dette følgende personer med vara til klagenemnda for fagskolesaker med funksjonstid til 31. mars 2023. Studentmedlemmet med varamedlem oppnevnes frem til 31. mars 2021.

Klagenemnd:

- Sverre Nyhus (leder), ny, førstelagmann, 1951, Hamar
- Torill Marion Flatebø, ny, fagleder ved Fagskolen i Hordaland, 1958, Bergen
- Sture Flaaten, gjenvalg, spesialrådgiver, Troms fylkeskommune. 1954, Tromsø
- Eva Løveid Mølster, ny, rektor, Einar Granum Kunstfagskole, 1972, Fjellhamar
- Henning Skau, ny, student, Fagskolen Tinius Olsen, 1995, Kongsberg

Varamedlemmer:

- Bodil Thorp Myhre, (vara for leder), ny, lagdommer, 1973, Gjøvik
- Espen Malkomsen Aamodt, ny, utdanningsleder, Fagskolen Telemark, 1972, Skien
- Wenche Halvorsen, ny, utdanningsdirektør, Medlearn, 1962, Oslo
- Ragnar Jarleif Johansen, ny, rektor, Ålesund kunstfagskole, 1948, Ålesund
- Elin Nguyen, ny, student, Fagskolen Kristiania, 1987, Porsgrunn

Postadresse

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse

Kirkeg. 18

www.kd.dep.no

Telefon*

22 24 90 90

Org.nr.

872 417 842

Avdeling

Saksbehandler

Christoffer Wiig

22 24 73 85

Vi ønsker lykke til i arbeidet.

Med hilsen

Rolf L. Larsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Christoffer Wiig
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

D-39/19 Fagskolekonferansen

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsutvalget

Dato: 30.04.2019

Sak: [D-39/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

8. november 2019 skal Diku, i samarbeide med Nasjonalt fagskoleråd, planlegge og gjennomføre en nasjonal fagskolekonferanse.

Arbeidsutvalget mener at konferansen skal være åpen for allmennheten.

Noen innslag i programmet er allerede fastlagt:

1. Presentasjon av tilstandsrapporten for høyere yrkesfaglig utdanning
2. Utdeling av utdanningskvalitetsprisen for høyere yrkesfaglig utdanning

Diku ønsker å opprette en referansegruppe bestående av 3-4 personer til utarbeidelse av program til konferansen, og ber medlemmene i rådet om å foreslå aktuelle kandidater.

D-40/19 Diku strategi

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Diku

Dato: 14.05.2019

Sak: [D-40/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

Diku ble opprettet i 2018 etter en fusjon av Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU), Norgesuniversitetet (NUV) og Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU). Diku har fått nytt mandat og det arbeides med ny målstruktur for organisasjonen. Dikus styre har besluttet å utarbeide en ny strategi for organisasjonen som skal være gjeldende fra 2020.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

For å sikre at Dikus strategi er i tråd med behovene i utdanningssektoren vil Diku invitere til innspillmøter med relevante aktører i utdanningssektoren ifm. strategiprosessen. Diku ønsker å invitere skole/institusjonsledere, lærere, støttemiljøer, elver og studenter samt partene i arbeidslivet til slike møter.

Diku vurderer det slik at det er mest hensiktsmessig å arrangere separate innspillmøter med grunnopplæringen, høyere yrkesfaglig utdanning og høyere utdanning.

Fagskolesektoren er en viktig målgruppe for Diku, og å hente inn perspektiver og behov fra denne sektoren er viktig for videreutviklingen av høyere yrkesfaglig utdanning og Dikus rolle i dette arbeidet.

Fagskolerådet har nettopp en slik sammensetning som Diku ønsker å få i tale i strategiprosessen, og foreslår derfor at det settes av tid på et ordinært møte/evt. ifm et av de ordinære møtene ila høsten for å komme med innspill til organisasjonens strategi. Fagskolerådet vil siden få mulighet til å gi skriftlige innspill på et utkast til strategi.

D-41/19 Kunnskapsgrunnlaget i fagskolesektoren

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsutvalget

Dato: 14.04.2019

Sak: [D-41/19 - 2019](#)

Hva saken gjelder:

NOKUT godkjente denne våren en fagskoleutdanning som aktualiserer en diskusjon om hvilket kunnskapsgrunnlag den norske fagskolesektoren skal bygge på. Dette er en viktig debatt for det norske kunnskapssamfunnet. Nasjonalt fagskoleråd bes diskutere videre prosess for arbeidet med å definere og forankre kunnskapsgrunnlaget i fagskolesektoren.

Nasjonalt fagskoleråd har lenge pekt på behovet for mer tydelighet om hvilket kunnskapsgrunnlag som ligger til grunn for fagskoleutdanningene, sist da den nye fagskoleloven var på høring. Rådet påpekte at formålsparagrafen til loven burde være mer tydelig på fagskolens egenart og dens tilknytning til arbeidslivet.

Mer konkret foreslo rådet å presisere følgende i lovteksten. "Fagskolens kunnskapsgrunnlag bygger på erfarings- og utviklingskompetanse i arbeidslivet, samt relevant forskning. Fagskolen skal i nært samarbeid med yrkesfeltet utvikle og formidle spesialisert yrkeskompetanse tilpasset ny teknologi, utviklingstrekk og behov i samfunns- og arbeidsliv".

NOKUT foreslo i den samme høringen at det burde lages noen avgrensninger av fagskoleutdanningenes kunnskapsgrunnlag, og at det er rimelig at det i loven nedfelles at fagskoleutdanningene skal knyttes til anerkjente yrker og erverv. Organet pekte på at kunnskapsgrunnlaget i fagskoleutdanningene først og fremst er basert på og knyttet til

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

aktuell kunnskap og praksis i yrker og erverv, og ikke direkte på forskning og utviklingsarbeid slik som i høyere utdanning. NOKUT foreslo at tilbydere av fagskoleutdanning burde pålegges et tilsvarende ansvar som for høyere utdanning når det gjelder at utdanningsvirksomheten utøves i overensstemmelse med anerkjente faglige, saklige, pedagogiske og etiske prinsipper.

Innspillene vedrørende kunnskapsgrunnlaget ble ikke ivaretatt da Stortinget vedtok den nye loven i juni 2018. Det er dermed fortsatt uklart hvilke krav som kan settes til dette ved opprettelse og akkreditering av studier ved fagskolene.

Kunnskapsdepartementet skal nedsette arbeidsgruppe som skal utrede hva som skal være kunnskapsgrunnlaget for fagskolesektoren. Nasjonalt fagskoleråd er invitert inn i arbeidet, men det er fortsatt uklarer om organiseringen og omfanget av den videre prosessen.

AU mener at Nasjonalt fagskoleråd bør nedsette en gruppe som får i oppdrag å følge arbeidet med dette, og finne gode løsninger i tett samarbeid med Kunnskapsdepartementet og andre relevante aktører som NOKUT, DIKU og Kompetanse Norge. Arbeidsgruppen skal rapportere til Nasjonalt fagskoleråd i møtene.

Målet med arbeidet skal være å legge til rette for en fremtidsrettet fagskolesektor som tilbyr høyere yrkesfaglig utdanning der fagene er basert på både arbeidslivets erfaringer og forsknings- og utviklingsbasert kunnskap. For at utdanningene skal ha tillit i samfunnet, må det være tydeligere krav til faglighet, saklighet og etterprøvbarhet ved godkjenning av utdanninger. Det vil gi arbeidslivet kompetanse og arbeidskraft som er viktig for omstilling og verdiskaping.

[42/19 Invitasjon til å komme med innspill til stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning](#)

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 14.04.2019

Sak: [O-42/19 - 2019](#)

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT***Forsknings- og høyere utdanningsministeren*

Deres ref

Vår ref

Dato

18/6637-2

10. april 2019

**Invitasjon til å komme med innspill til stortingsmelding om arbeidsrelevans
i høyere utdanning**

Høyere utdanning skal bidra til at samfunnet videreutvikles, til å håndtere store samfunnsutfordringer og til å gi arbeidslivet tilgang til kvalifisert arbeidskraft, slik at vi kan sikre økonomien og velferden. Studentene som uteksamineres har en viktig rolle for at ny kunnskap skal komme virksomheter og samfunnet til nytte og for å omstille norsk arbeidsliv. De er morgendagens gründere, medarbeidere og ledere.

Norsk høyere utdanning holder jevnt over god kvalitet og i dagens arbeidsmarked med lav arbeidsledighet får så å si alle med høyere utdanning jobb. Undersøkelser viser også at arbeidsgiverne stort sett er tilfredse med kandidatenes kompetanse. Like fullt må kvaliteten og relevansen i høyere utdanning heves gitt utviklings- og omstillingsbehovene fremover og de høye ambisjonene vi har på samfunnets og studentenes vegne.

Jeg vil derfor legge frem en stortingsmelding der ambisjonen er å styrke kvaliteten og arbeidsrelevansen i utdanningene gjennom bedre og mer gjensidig samarbeid om samfunnets kunnskapsbehov og studentenes læring. Studentene skal forberedes bedre på arbeidslivet og arbeidslivet skal få tilgang til kvalifisert arbeidskraft. Meldingen skal etter planen legges frem våren 2021.

I tillegg til denne meldingen, foreløpig kalt arbeidsrelevansmeldingen, skal regjeringen legge fram kompetansereformen *Lære hele livet*, som omhandler etter- og videreutdanning, samt en stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet, som også vil berøre samarbeidet mellom høyere utdanning og arbeidsliv. Arbeidsrelevansmeldingen vil sees i sammenheng med begge disse.

I arbeidet med denne stortingsmeldingen ønsker jeg god dialog med studenter, universiteter og høyskoler, arbeidslivet og øvrige aktører. Denne innspillsinvitasjonen er et ledd i

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

dialogen.

Jeg har identifisert noen utfordringer arbeidsrelevansmeldingen må belyse:

- Arbeidsmarkedet er i omstilling, og kompetansebehovene endrer seg. Gapet mellom hva studentene lærer og hvordan de lærer og behovene i fremtidens arbeidsliv må ikke bli for stort.
- Overgangen fra høyere utdanning til arbeid er vanskelig for noen grupper. For kandidater fra noen av de disiplinbaserte utdanningene vedvarer den vanskelige arbeidsmarkedssituasjonen.
- Tilgangen til praksisplasser er for lav i mange studier, og kvaliteten på praksisen varierer.
- Det benyttes i for liten grad studentaktive lærings- og vurderingsformer som gir kandidatene ferdigheter som er viktige i arbeidslivet.
- Innovasjon og entreprenørskap vektlegges for lite i høyere utdanning.
- Mange studenter synes ikke de får god nok informasjon om hvordan de kan bruke kompetansen sin i arbeidslivet. Karriereveiledningen og informasjonen til studentene bør styrkes.
- Universitetenes og høyskolenes Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) fungerer i varierende grad. RSA har hatt beskjeden effekt i utviklingen av studietilbudene.

Ambisjoner for arbeidsrelevansmeldingen

Ambisjonen for stortingsmeldingen er å styrke kvaliteten og arbeidsrelevansen i høyere utdanning. Studentene skal forberedes bedre på arbeidslivet og arbeidslivet skal få tilgang på relevant kompetanse som kan bidra til utvikling og omstilling.

Ambisjonene skal nås gjennom:

- bedre og mer gjensidig samarbeid mellom universiteter og høyskoler og arbeidslivet om samfunnets kunnskapsbehov, utviklingen av høyere utdanning og studentenes læring
- å styrke kvaliteten på praksis i utdanninger med mye obligatorisk praksis
- å styrke arbeidstilknytningen i utdanninger som har svak arbeidstilknytning i dag, inkludert gjennom økt bruk av praksis
- å styrke innovasjon og entreprenørskap i høyere utdanning

Spørsmål

Spørsmålene under skal være åpne nok til at dere kan gi oss de innspillene og refleksjonene dere mener er viktige. Jeg ønsker kortfattede svar på de spørsmålene dere finner relevante.

1. Hovedutfordringer som bør omtales i meldingen

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

I teksten over har jeg trukket opp en del utfordringer knyttet til arbeidsrelevans i høyere utdanning. Er dere enige i at dette er sentrale utfordringer? Hva vil dere eventuelt trekke fram for å supplere eller korrigere dette utfordringsbildet?

Hvordan mener dere de de store omstillingene vi står overfor (digitalisering, grønt skifte, migrasjon etc.) påvirker arbeidslivets kompetansebehov, og hvordan bør arbeidslivet og utdanningsinstitusjonene samarbeide for å møte disse?

2. Samarbeid om høyere utdanning

Hva er de viktigste motivasjonsfaktorene for at virksomheten skal delta i samarbeid om høyere utdanning?

Hvordan samarbeider virksomheten med universiteter og høyskoler om høyere utdanning? Hvilke former for samarbeid om høyere utdanning fungerer godt og hvilke fungerer mindre godt?

Hvor god kunnskap har virksomheten om kandidatenes kompetanse, inkludert for ph.d.-kandidater? Hva skal eventuelt til for at arbeidslivet får bedre kunnskap om kandidatenes kompetanse?

3. Samarbeid om studentenes læring

Arbeidslivet bidrar til at studentenes utdanning holder høy kvalitet og er relevant f.eks. ved at folk fra arbeidslivet underviser, gjennom samarbeid om reelle oppgaver fra arbeidslivet og bruk av praksis etc. Hvilke aktiviteter kan bidra til at flere studenter tilegner seg ferdigheter som virksomheten har behov for nå og i fremtiden?

Hva er erfaringene med slikt samarbeid og hva har det tilført virksomheten?

Hva kan motivere virksomheten til å ta imot flere praksisstudenter og bygge ut samarbeidet om utdanning?

Hvordan mener dere flere studenter kan tilegne seg innovasjons- og entreprenørskapskompetanse underveis i studiene?

4. Myndighetsnivå

Hva er mulighetene og hindringene for tettere samarbeid med universiteter og høyskoler om høyere utdanning?

Hvordan mener dere myndighetene kan legge til rette for bedre samarbeid om høyere utdanning mellom universiteter og høyskoler og arbeidslivet?

5. Eksempler

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Jeg mottar gjerne konkrete eksempler (1-3) på godt samarbeid med universiteter og høyskoler om høyere utdanning.

6. Supplerende spørsmål om helse- og sosialfag- og lærerutdanning

Helse- og sosialfagutdanninger

Meld. St. 13 (2011-2012) *Utdanning for velferd – Samspill i praksis* la grunnlaget for et tettere samarbeid mellom tjenestene og universiteter og høyskoler om helse- og sosialfagutdanningene for å møte tjenestenes kompetansebehov. Helse- og sosialfagutdanningene styres gjennom en felles rammeplan og nasjonale retningslinjer som utarbeides for den enkelte utdanning. Styringssystemet skal sikre kvalitet og relevans i utdanningene og har som mål at utdanningene, tjenestene og brukerne samarbeider mer om det faglige innholdet i utdanningene. Universitets- og høyskolerådet sluttførte i 2016 et prosjekt (Praksisprosjektet) som belyste flere utfordringer med praksisstudier i helse- og sosialfagutdanningene, og kom med forslag til løsninger. God kvalitet i praksisstudiene er viktig for den totale kvaliteten på utdanningene.

Sett i lys av dette kunnskapsgrunnlaget, hva er de største utfordringene for et gjensidig samarbeid mellom institusjonene og tjenestene? Hvilke tiltak kan være egnede bidrag for å løse utfordringene?

Hva kjennetegner et velfungerende samarbeid mellom utdanningene og praksisfeltet og hvordan bidrar samarbeidet til utvikling av utdanningene?

Hvordan kan samarbeidsavtalene mellom institusjonene og tjenestene bidra til økt kvalitet og relevans i praksis i helse- og sosialfagutdanningene?

Hvordan bidrar samarbeidsorganer til å skape gode rammer for blant annet praksisstudier, kombinerte stillinger, veilederkompetanse, FoU og tjenesteinnovasjon?

Hva skal til for å få til et forpliktende samarbeid mellom helse- og sosialfagutdanninger og kommuner om praksisstudier? Hva er de største hindringene for et slikt samarbeid i dag?

Mange studenter i helse- og sosialfagutdanninger møter tjenestene for første gang i praksisstudiene. Hva er verdien av å ha studenter i praksis, og hvordan kan verdien eventuelt bli høyere?

Lærerutdanning:

Kvaliteten i lærerutdanning avhenger av innsats både fra lærerutdanningsinstitusjonene og skoler og barnehager der studentene har praksis. Styrking av samarbeid mellom aktører i lærerutdanningsfeltet og partnerskap mellom skole- og barnehageeiere og

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

lærerutdanningsinstitusjoner er viktige mål.

Hva mener dere er de viktigste utfordringene for et godt og gjensidig samarbeid mellom aktørene i lærerutdanningsfeltet og barnehageeiere?

Hva mener dere kjennetegner et velfungerende samarbeid mellom utdanningene og praksisfeltet og hvordan bidrar samarbeidet til utvikling av skoler og barnehager?

Hva er verdien av å ha studenter i praksis, og hvordan kan verdien eventuelt bli høyere?

Avslutning

En tilsvarende invitasjon til å gi skriftlige innspill er også sendt til utdanningsinstitusjonene (se nettsiden for meldingen: regjeringen.no/arbeidsrelevans). Jeg vil også legge opp til innspillsmøter i arbeidet med meldingen. De skriftlige innspillene og innspillsmøtene vil utgjøre en viktig del av kunnskapsgrunnet for arbeidsrelevansmeldingen.

Jeg ber om at innspillene sendes til Kunnskapsdepartementets postmottak: postmottak@kd.dep.no. Innspillene er offentlige etter offentlighetsloven og blir publisert på stortingsmeldingens nettside. Nettsiden inneholder informasjon om arbeidet med arbeidsrelevansmeldingen og vil bli oppdatert med relevante nyheter. Frist for å sende innspill er **15. september 2019**. Jeg mottar gjerne innspillene tidligere om det er anledning til det.

Med hilsen

Iselin Nybø